

Frank Tuyttens: 'Positief effect weidegang meetbaar in welzijnsscore'

Weidegang brengt welzijn

Welzijn is in de actuele dierhouderij een populair woord. Reden voor het Instituut voor Landbouw en Visserij Onderzoek, kortweg ILVO, om diverse studieobjecten, zoals scoren van welzijn, schuilmogelijkheden voor vee en kreupelheidsdetectie, aan te kaarten in de vorm van een studiedag.

tekst **Annelies Debergh**

Annelies
Van Nuffel:

'Stappenpatroon
koe analyseren
aan de hand van
twintig parameters'

Ingrid
Zwertvaegher:

'Verschillende
tepelvoeringen
voor voor- en
achterspenen'

Dierwelzijn stond centraal op een themadag aan het Instituut voor Landbouw en Visserij Onderzoek (ILVO) in Melle. Het onderwerp bracht veel belangstellenden op de been.

Frank Tuyttens, ILVO-onderzoeker, focuste op het scoren van welzijn volgens het Welfare Quality-protocol. 'Het blijkt moeilijk om op basis van één bedrijfsbezoek een oordeel te vormen over het welzijn van melkvee. Zo ligt de welzijnsscore aan het begin van de stalperiode hoger dan aan het eind.' Beweiding heeft een gunstige invloed op

welzijn. 'Voor indicatoren als afwezigheid van verwondingen en positieve emoties blijft het gunstige effect merkbaar tot in de stalperiode.'

In tegenstelling tot de verwachting kan het nog beter met het dierwelzijn op melkveebedrijven, stelde Tuyttens. Zo wees hij op een vergelijking van welzijnsscores bij huisvesting in bindstallen en bij huisvesting in ligboxenloopstallen. 'Het algemeen welzijn verschilt nauwelijks tussen traditionele en modernere melkveestallen.'

Op onderdelen zijn er wel opmerkelijke verschillen. Frank

Tuyttens: 'Voor goede huisvesting scoren moderne bedrijven beter door een betere score voor bewegingsvrijheid. Anderzijds passen bedrijven met bindstallen gemiddeld meer weidegang toe met positief effect op het welzijn. Het uiten van sociaal gedrag tussen koeien kwam vaker voor op de traditionele bedrijven.'

Hittestress

ILVO-onderzoeker Eva Van Laer zoomde in op de temperaturen waarbinnen een rund een optimale comfortbeleving heeft. De bovengrens wordt geschat op 25 tot 28 graden Celsius. De ondergrens ligt voor minder productieve dieren op 14 graden onder nul, voor hoogproductieve dieren op min veertig graden Celsius. 'Hoogproductief melkvee kan wel beter tegen kou, maar is ook gevoeliger voor hittestress.'

Van Laer bestudeert de behoefte aan schuilmogelijkheden op de wei en in natuurgebieden. 'De vraag is of de weersomstandigheden in België extreem genoeg zijn om het voorzien van beschutting op de weiden bij wet verplicht te maken.' In vijf natuurgebieden wordt twee jaar lang een rund via gps gevolgd en wordt het gebruik van het schuilhok getoetst aan de klimaatgegevens. 'Voorlopig heeft nog maar één rund het schuilhok bezocht.

'Welke factoren bedreigen de

uiergezondheid en hoe zij ze te beïnvloeden? Op die vragen ging Ingrid Zwertvaegher dieper in. De ILVO-onderzoeker besprak de rol van spendimensies en speentopvereeling. 'Het lijkt interessant om verschillende aangepaste tepelvoeringen binnen één bedrijf te gebruiken. De voorspenen zijn bij elke koe langer dan de achterspenen. Verschillende tepelvoeringen voor voor- en achterspenen kunnen het probleem van vereeling terugdringen.'

Ook op de mastitiskiem klebsiella kwam Zwertvaegher terug. 'Er is vastgesteld dat klebsiella weinig voorkomt in het strooisel, maar des te meer in de mest. De stammen gevonden in mest en strooisel zijn ook verschillend. Dit doet vermoeden dat klebsiella in het strooisel niet de hoofdoorzaak is van besmetting bij de koe. Vermijden van klebsiella-infecties is dus een zaak van hygiëne.'

Kreupelheid opsporen

Voor de detectie van kreupelheid onderzoekt het ILVO de mogelijkheden van mechanische analyse van het stappenpatroon, vertelt Annelies Van Nuffel. 'Het Gaitwise-systeem registreert het stappenpatroon van een koe aan de hand van twintig parameters.'

Het doel is om kreupelheid op te sporen nog voordat de symptomen zichtbaar zijn. Gebruikte parameters zijn onder meer de asymmetrie in staptijd, de lengte van de stap en de overlap van de stap. Omdat krachtmetingen duurdere sensoren eisen, worden vooral de tijd- en plaatsgerelateerde parameters uitgewerkt. 'Zo hopen we het meetsysteem goedkoper uit te voeren.' |